

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/17/2014
Identifikačné číslo spisu:	3110011638
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3110011638.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. apríla 2014 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenej MUDr. P. E. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 4T 127/2010, o dovolaní, ktoré podal generálny prokurátor Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. augusta 2013, sp. zn. 3To 51/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 19. augusta 2013, sp. zn. 3To 51/2013, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

bol porušený zákon

v ustanovení § 322 ods. 3 veta prvá Tr. por., § 285 písm. b/ Tr. por., § 295 ods. 2 Tr. por. a § 269 Tr. por., § 2 ods. 14 Tr. por. v prospech obvinenej MUDr. P. E..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu sa z r u š u j e .

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Trenčíne sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 5. marca 2013, sp. zn. 4T 127/2010, bola obvinená MUDr. P. E. uznaná za vinnú z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako službukonajúca lekárka detskej ambulancie Lekárskej služby prvej pomoci - Nemocnice s poliklinikou Ilava n.o. dňa 12. decembra 2009 v čase o 14.04 hod. a následne opakovane uvedeného dňa v čase asi o 18.30 hod. pri vyšetrení dieťaťa J. F., nar. X. K. XXXX, bytom v Z. nebrala do úvahy priebeh jeho ochorenia, ktorý poukazoval na možnosť invazívneho bakteriálneho ochorenia - pleuropneumónie, podcenila tento jeho stav a nevykonala všetky zdravotné úkony na správne určenie choroby, predovšetkým nerozšírila vyšetrenia o tzv. zápalové markery a nevyšetrila snímok hrudníka, na základe jednoznačného progresu ochorenia s jeho alarmujúcimi príznakmi neodporučila pacientovi hospitalizáciu a komplexné vyšetrenie s cieľnou útočnou liečbou, v dôsledku čoho došlo dňa 13. decembra 2009 v čase o 8.30 hod. doma v mieste bydliska k úmrtiu pacienta J. F., pričom príčinou jeho smrti bolo kardiorespiračné zlyhanie v dôsledku hnisavého zápalu pľúc a pohrudnice, čím tak nebola zdravotná starostlivosť zo strany MUDr. P. E. poskytnutá v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších právnych predpisov, nakoľko neboli správne vykonané všetky zdravotné úkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby, alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Za to bol obvinenej MUDr. E. uložený podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j/ Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov nepodmienečne.

Na výkon trestu odňatia slobody ju súd podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenej aj trest zákazu činnosti vykonávať lekársku prax na dobu šesť rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú Mgr. N. F., nar. XX. J. XXXX, bytom v Z., okres Ilava odkázal súd s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na základe odvolaní podaných obvinenou MUDr. P. E. a poškodenou Mgr. N. F. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 19. augusta 2013, sp. zn. 23To 51/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd sám rozhodol tak, že podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obvinenú MUDr. P. E. oslobodil spod obžaloby pre uvedený prečin usmrtenia, pretože predmetný skutok nie je trestným činom.

Poškodenú Mgr. N. F. podľa § 288 ods. 3 Tr. por. s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dňa 6. februára 2014 dovolanie v neprospech obvinenej MUDr. P. E. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., t.j. že predmetné rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V písomnom odôvodnení dovolania uviedol, že obhajca obvinenej v štádiu spracovania odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa zadovážil znalecké posudky MUDr. Michala Medovarského, prof. MUDr. Otta Masára, PhD. a prof. MUDr. Přemysla Strejca, DrSc., ktoré spolu s odôvodnením odvolania ešte pred verejným zasadnutím odvolacieho súdu konanom 19. augusta 2013 tomuto súdu doručil.

Odvolací súd na verejnom zasadnutí podľa § 326 ods. 5 Tr. por., § 295 ods. 2 Tr. por. a § 269 Tr. por. prečítal časti týchto znaleckých posudkov. V tejto súvislosti generálny prokurátor namietol, že namiesto výsluchu znalca nemožno v súdnom konaní prečítať jeho písomný znalecký posudok ako listinný dôkaz podľa § 269 Tr. por., ale len za splnenia podmienok uvedených v § 268 ods. 2 Tr. por., inak nie je

dôkaz vykonaný v súlade so zákonom a nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu. Generálny prokurátor ďalej uviedol, že nedoručením týchto znaleckých posudkov protistranám došlo k porušeniu zásady rovnosti strán v zmysle ustanovenia § 2 ods. 14 Tr. por.

Poukázal tiež na skutočnosť, že krajský súd okrem iného konštatoval, že trestná vec obvinenej MUDr. P. E. je z hľadiska dokazovania a rozhodovania mimoriadne obtiažna, ani nie tak po skutkovej stránke ako po stránke odbornej - medicínskej klasifikácie zisteného skutkového stavu. Musí sa vykonať dokazovanie v podobe odbornej a znaleckej činnosti, keďže ide o objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, na ktoré sú potrebné odborné znalosti.

Podľa názoru generálneho prokurátora je nesprávne a v rozpore so zákonom, keď Krajský súd v Trenčíne už uvedené znalecké posudky, ktoré predložil obhajca obvinenej v rámci odvolacieho konania, prečítal na verejnom zasadnutí ako listinné dôkazy podľa § 269 Tr. por. a v rozhodujúcej miere o ne oprel svoje oslobodzujúce rozhodnutie. Okrem toho, ak mal odvolací súd na základe dôkazov predložených obhajobou pochybnosti o skutkových zisteniach súdu prvého stupňa, mal napadnutý rozsudok zrušiť a vec tomuto súdu vrátiť na nové prerokovanie a rozhodnutie s tým, aby doplnil dokazovanie výsluchom týchto „nových“ znalcov, resp. pribral do konania znalecký ústav v zmysle ustanovenia § 147 ods. 1 Tr. por. O to viac, ak závery znaleckých posudkov predložených obhajobou v odvolacom konaní boli diametrálne odlišné a jednoznačne spochybňovali závery znaleckých posudkov, ktoré vypracovali znalci MUDr. František Štuller, PhD. a MUDr. Ján Kováč, PhD. pribratí do konania ešte v prípravnom konaní. Pritom závery ich znaleckých posudkov z odboru dravotníctva a farmácie, odvetvia súdneho lekárstva a pediatrie jasne a zrozumiteľne usvedčujú obvinenú zo spáchania skutku právne posúdeného ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. Krajský súd v Trenčíne sa s týmito rozpornými závermi vo svojom rozhodnutí nijakým spôsobom nevysporiadal.

Z týchto dôvodov generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 19. augusta 2013, sp. zn. 23To 51/2013, bol z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. porušený zákon v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por. (veta prvá), § 285 písm. b/ Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por., § 295 ods. 2 Tr. por., § 269 Tr. por. a § 2 ods. 14 Tr. por. v prospech obvinenej MUDr. P. E.. Súčasne, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu vrátane ďalších rozhodnutí, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora predložila obvinená MUDr. P. E. prostredníctvom svojho obhajcu písomné vyjadrenie. Z jeho obsahu je zrejmé, že s podaným dovolaním zásadne nesúhlasí a trvá na správnosti napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trenčíne. Zo strany obhajoby išlo o zákonný spôsob zabezpečenia znaleckých posudkov v rámci kontradiktórnosti trestného konania. Je preto zákonné a úplne logické, že odvolací súd uvedené znalecké posudky súdnych znalcov, ktorí sú špičkovými odborníkmi, prijal. Obvinená sa zásadne nestotožňuje ani s právnym názorom generálneho prokurátora, že došlo k porušeniu rovnosti strán v predmetnom trestnom konaní. V tejto súvislosti poukázala na to, že znalecké posudky a listiny boli predložené odvolaciemu súdu obhajobou v dostatočnom časovom predstihu a spis bol prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Trenčíne ako aj advokátovi poškodenej k dispozícii na preštudovanie na Krajskom súde v Trenčíne tak, aby sa s ním mohli oboznámiť.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne a ani advokát poškodenej k prečítaným listinám nemali pripomienky a ani nechceli do nich nahliadnuť, čo podľa názoru obvinenej znamená, že s obsahom prečítaných listín súhlasili. V prípade, ak by k predloženým listinám mali výhrady, odvolací súd by predvolal znalcov, aby sa k výhradám vyjadrili.

Obvinená ďalej tvrdí, že sa stala obeťou porušovania zákonnosti neodôvodneným vyšetrowaním úmrtia

maloletého dieťaťa, čo spolu s medializáciou vedúcou k škandalizácii jej osoby malo za následok závažné zhoršenie jej zdravotného stavu s trvalými následkami.

Na základe uvedených skutočností obvinená MUDr. E. navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v lehote šiestich mesiacov od doručenia napadnutého rozhodnutia súdu prokurátorovi (§ 370 ods. 1 Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 372 ods. 1 posledná veta Tr. por. a § 374 Tr. por. Dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým dovolateľ - generálny prokurátor Slovenskej republiky podal dovolanie v neprospech obvinenej, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. ako aj na obsah dovolania podľa § 374 Tr. por. a zistil, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v prospech obvinenej MUDr. P. E..

V zmysle § 385 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, takže najvyšší súd zameral svoj postup na zistenie, či napadnutý rozsudok krajského súdu je založený na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom tak, ako to tvrdí dovolateľ.

Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje nasledovné:

Pokiaľ obhajca obvinenej MUDr. E. obstaral už uvedené znalecké posudky a predložil ich odvolaciemu súdu po meritórnom rozhodnutí okresného súdu a pred verejným zasadnutím krajského súdu konanom o podaných odvolaniach obvinenej a poškodenej, mal odvolací súd tieto doručiť stranám, aby sa s nimi mohli oboznámiť ešte pred konaním verejného zasadnutia. Ide o analogickú situáciu upravenú v ustanovení § 34 ods. 2 posledná veta Tr. por., pričom ich nedoručením stranám došlo k porušeniu zásady rovnosti strán uvedenej v § 2 ods. 14 Tr. por. tak, ako to uvádza dovolateľ.

Predmetné znalecké posudky, resp. ich časti odvolací súd nemohol prečítať na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní ako listinné dôkazy podľa § 269 Tr. por. Keďže tieto znalecké posudky obstarala strana konania v zmysle § 119 ods. 3 Tr. por., mal sa vykonať dôkaz znaleckými posudkami tak, ako keby išlo o znalca pribratého orgánom činným v trestnom konaní alebo predsedom senátu podľa § 142 ods. 1 Tr. por. Súd mal postupovať pri vykonaní tohto dôkazu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu podľa § 268 Tr. por., t.j. vyslychnúť znalca osobne po prechádzajúcom postupe podľa § 144 Tr. por. - poučení o význame znaleckého posudku atď.

Neobstojí názor krajského súdu, že postu podľa § 268 Tr. por. neprichádza do úvahy, lebo znalci neboli pred podaním znaleckého posudku poučení podľa § 144 ods. 1 Tr. por. Práve diktia § 144 ods. 2 Tr. por. „ak znalecký posudok obstarala niektorá zo strán (čiže už ho obstarala) poučí príslušný orgán (súd) znalca na okolnosti uvedené v odseku 1“, upravuje túto situáciu.

Správne generálny prokurátor uvádza, že znalecký posudok možno čítať len pri splnení podmienok § 268 ods. 2 Tr. por., inak nie je taký dôkaz vykonaný v súlade so zákonom. Preto, ak boli obhajcom zadovážené znalecké posudky na verejnom zasadnutí krajského súdu prečítané ako listinné dôkazy, išlo o dôkazy, ktoré nemohli tvoriť podklad pre rozhodnutie súdu a nezákonným spôsobom vykonania naplnili dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Pri existujúcej zložitosti veci a diametrálnej odlišnosti záverov znalcov, ale tiež vzhľadom na ustanovenie § 322 ods. 3 prvá veta Tr. por. (upravujúcej zákonné podmienky, za ktorých môže odvolací súd rozhodnúť sám rozsudkom), mal krajský súd zvážiť postup spočívajúci v zrušení prvostupňového rozhodnutia a vrátení veci na nové prerokovanie a rozhodnutie s tým, aby doplnil dokazovanie výsluchom znalcov obhajoby, resp. pribratím do konania znalecký ústav.

Preto najvyšší súd ako súd dovolací, po vyslovení porušenia zákona v ustanoveniach uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku v prospech obvinenej, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu vrátane rozhodnutí na zrušené obsahovo nadväzujúce a Krajskému súdu v Trenčíne prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.